Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Viite: E 32/2023 vp ja E 33/2023 vp

Keskuskauppakamarin lausunto kestävän rahoituksen taksonomian delegoiduista asetuksista sekä kestävään rahoitukseen liittyvästä komission tiedoksiannosta ja suosituksesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarin kirjallista lausuntoa valtioneuvoston E-kirjeistä E 32/2023 vp EU:n kestävän rahoituksen taksonomian delegoiduista asetuksista sekä E 33/2023 vp Komission tiedonannosta koskien kestävän rahoituksen kehystä, joka toimii käytännössä, komission suosituksesta kestävään talouteen siirtymistä varten annetun rahoituksen helpottamiseksi ja muista tiedonantoon liittyvistä asiakirjoista. Lausuntonaan Keskuskauppakamari esittää kunnioittavasti seuraavan.

Yhteenveto

E 32/2023 vp.: Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että taksonomiakriteeristö on uskottava, ennakoitava, tieteeseen perustuva sekä mahdollisimman johdonmukainen niin sisäisesti kuin suhteessa muuhun EU-lainsäädäntöön. Keskuskauppakamari korostaa tarvetta ymmärrettäville, helppokäyttöisille ja yksitulkintaisille arviointikriteereille sekä taksonomiakriteeristön soveltamiseen liittyvälle käytännön ohjeistukselle.

E 33/2023 vp.: Keskuskauppakamari kannattaa kestävän rahoituksen kehyksen tavoitteita ja E-kirjeessä esitettyä Suomen kantaa. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että jatkossa kiinnitetään erityistä huomiota jo annetun ja parhaillaan valmisteltavana olevan sääntelyn käytännön soveltamisen tukemiseen sekä eri säädöksistä tulevien velvoitteiden yhdenmukaistamiseen.

Kestävän rahoituksen taksonomia (E 32/2023)

E-kirje liittyy komission EU:n kestävän rahoituksen taksonomia-asetuksen ((EU) 2020/852) nojalla antamaan kahteen delegoituun asetukseen. Ympäristöä koskeva delegoitu asetus sisältää tekniset arviointikriteerit taksonomia-asetuksen muille kuin ilmastoa koskeville ympäristötavoitteille. Toisella delegoidulla asetuksella puolestaan muutetaan voimassa olevaa ilmastoa koskevaa delegoitua asetusta.

EU:n kestävän rahoituksen taksonomialla luodaan luokitusjärjestelmä ympäristön kannalta kestävinä sijoituskohteina pidettäville taloudellisille toiminnoille. Taksonomia-asetuksen lähtökohtana on, että kriteeristö koskee toimintoja, jotka edistävät merkittävästi vähintään yhtä taksonomia-asetuksen kuudesta ympäristötavoitteesta.

Kestäväksi katsottava toiminta ei myöskään saa aiheuttaa merkittävää haittaa asetuksen muille ympäristötavoitteille ja sen on täytettävä tietyt vähimmäistason suojatoimet. Taksonomia-asetuksen ensisijaisena tavoitteena on lisätä sijoittajien luottamusta ja tietoisuutta ympäristön kannalta kestäviksi markkinoituihin sijoituskohteisiin sekä estää viherpesuun liittyviä ongelmia. Vaikka taksonomia-asetus liittyykin ensisijaisesti finanssimarkkinoiden toimijoiden ja pörssiyhtiöiden tiedonantovelvollisuuksiin, se voi jatkossa vaikuttaa myös yritysten rahoituksen hintaan sekä yksityisen ja julkisen rahoituksen saatavuuteen.

E-kirjeen mukaan Suomi vastustaa delegoitua asetusta siksi, että rakentamisen osalta delegoidun asetuksen kiertotalouteen liittyvä kriteeristö pitää sisällään rajoituksen, joka ei mahdollista uusien rakennusten rakentamista metsämaalle siten, että toiminta katsottaisiin taksonomia-asetuksen valossa kestäväksi toiminnaksi. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että taksonomiakriteeristö on uskottava, ennakoitava, tieteeseen perustuva sekä mahdollisimman johdonmukainen niin sisäisesti kuin suhteessa muuhun EU-lainsäädäntöön. E-kirjeen tietojen perusteella ei ole mahdollista arvioida, täyttääkö rajoitus, johon Suomen vastustavassa kannassa viitataan, nämä edellytykset. Keskuskauppakamari kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että mainittu rajoitus on yhdenmukainen jo voimassa olevan ilmastokriteeristön kanssa.

Keskuskauppakamari toteaa lisäksi, että taksonomia-asetuksen mukainen raportointivelvollisuus on kestävyysraportointidirektiivin voimaantulon myötä laajenemassa lähivuosina käytännössä kaikkiin pörssiyhtiöihin sekä suuriin listaamattomiin yrityksiin. Taksonomia-asetuksella ja siihen liittyvillä raportointivelvoitteilla on lisäksi sen suoraa soveltamisalaa laajempi välillinen vaikutus, kun taksonomia-asetuksen mukaisesti raportoivat yritykset keräävät raportointiin tarvittavia tietoja koko arvoketjustaan. Tämä korostaa tarvetta ymmärrettäville, helppokäyttöisille ja yksitulkintaisille arviointikriteereille sekä taksonomiakriteeristön soveltamiseen liittyvälle käytännön ohjeistukselle.

Kestävään rahoitukseen liittyvä komission tiedonanto ja suositus (E 33/2023)

Komission tiedoksiannon mukaan EU:ssa tarvitaan vuosittain noin 700 miljardin euron lisäinvestoinnit, jotta vihreän kehityksen ohjelman, RepowerEU-suunnitelman ja nettonollateollisuutta koskevan säädöksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Suurin osa näistä investoinneista on rahoitettava yksityisellä pääomalla. EU:n kestävän rahoituksen kehyksellä pyritään edistämään yksityistä pääomaa tukemaan edellä mainittuja EU:n tavoitteita. Komission suosituksen tarkoituksena on puolestaan tukea markkinatoimijoita, jotka haluavat hankkia tai tarjota siirtymärahoitusta, tarjoamalla käytännönläheisiä ehdotuksia siirtymärahoitukseen liittyvistä lähestymistavoista.

Keskuskauppakamari kannattaa kestävän rahoituksen kehyksen tavoitteita ja E-kirjeessä esitettyä Suomen kantaa. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että jatkossa kiinnitetään

eritystä huomiota jo annetun ja parhaillaan valmisteltavana olevan sääntelyn käytännön soveltamisen tukemiseen sekä eri säädöksistä tulevien velvoitteiden yhdenmukaistamiseen. Jotta yksityisiä investointeja saataisiin kanavoitua lisää ilmastoneutraaliin talouteen, pääomamarkkinoiden kehittämiseen tulee edelleen panostaa sekä EU-tasolla että kansallisella tasolla.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Ville Kajala
Johtava asiantuntija